

HOVSPL10320 Sykepleie, helse og sykdom I, 10.06.2022
Eksamensoppgave med sensorveiledning

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 1		
1) Beskriv de tre hovedgruppene av demenssykdommer (10%)		
Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
<ul style="list-style-type: none">- Primærdegenerative sykdommer; (kan også kalle det degenerative eller nevrodegenerative) Alzheimer, Frontotemporal demens og demens med Lewylegemer (evt. huntington er innenfor denne kategorien).- Vaskulær demens og- Sekundær demens (Ikke forventet studentene kan spesifisere flere av eksemplene, men at de kan eksemplifisere hva som kan ligge under sekundær demens:<ol style="list-style-type: none">1) Alkoholisk betinget demens2) Demens ved encefalitt3) Creutzfeld-Jacobs sykdom4) Demens ved hjernesvulst5) Demens ved hodetraumer6) Demens ved intrakranielle hematomer	En av hovedgruppene er beskrevet.	Skovdahl, K. & Berentsen, V. D. (2020). Kognitiv svikt og demens side 419-421. I Kirkevold, M., K. Brodtkorb & Ranhoff, A.H. Geriatrik sykepleie: God omsorg til den gamle pasienten, (3.utg.) Oslo: Gyldendal akademisk. Wyller, V. B. (2019): Syk: Mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi og klinisk medisin side 508-509, 542 (4. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

7) Demens ved normaltrykkshydrocefalus 8) Demens ved endokrine sykdommer 9) Demens ved organsvikt 10) Andre sykdommer		
--	--	--

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 2		
a) Nevn hva som kjennetegner sykdomstilstander som går innunder diagnosen hjerneslag. (5%)		
Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
Hjerneslag kjennetegnes av plutselige, fokalnevrologiske utfall som skyldes blodstrømsforstyrrelser i (et område av) hjernen. (Fokalnevrologisk: kommer fra et avgrenset område.)	Nevner akutte symptomer	Wyller, V.B.B.: Syk (2019) Cappelen Damm Akademisk, side 519 Andreassen, H. (2019) Sykepleie til pasienter med sykdom i sentralnervesystemet I Knutstad, U. (red.) Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo, Akribe, 2019, Side 520.

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 2		

b) Beskriv to ulike sykdomsmekanismer som kan ligge bak et hjerneslag. (10%)		
Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
Akutt iskemi (hjerneinfarkt) eller arteriell, intracerebral blødning. Akutt iskemi oppstår p.g.a. plutselig tilstopping av en arterie. Skyldes enten en lokal trombe i en av hjernens arterier (i et område med aterosklerose) eller en embolus fra en av arteriene til hjernen. Arteriell intracerebral blødning fører til redusert blodtilførsel i området bak blødningen.	Beskriver blodpropp eller blødning i hjernen.	Wyller, V.B.B.: Syk (2019) Cappelen Damm Akademisk, side 519 – 520

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ
Oppgave 2
c) I akuttfasen av et hjerneslag er det svært viktig å begrense hjerneskaden mest mulig. Gjør rede for hvordan avvik i væskebalanse, kroppstemperatur og blodsukker kan øke skaden på nervecellene i akuttfasen av et hjerneslag og hvilke tiltak som brukes for å motvirke slike skader. (15%)
Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
<p>Væskebalanse: Mange pasienter er dehydrerte ved eller kort tid etter innleggelse. Bidrar til økt dødelighet ved hjerneslag. Stabilt blodtrykk bidrar til å redusere hjerneskaden. Rutinemessig intravenøs væsketilførsel. Kroppstemperatur: Høy kroppstemp. øker hjerneskaden fordi metabolismen og øker. Forhøyet temp. motvirkes ved å holde rommet kjølig, paracetamol gis ved tp over 37,5 grader. Blodsukker: Både høyt og lavt blodsukker øker hjerneskaden. Mange har hypoglykemi. Det gis ikke glukose i.v. i akuttfasen.</p>	<p>Gjør rede for minimum ett av de sentrale punktene nevnt under «krav til innhold i en A-besvarelse»</p>	<p>Wyller, V.B.B.: Syk (2019) Cappelen Damm Akademisk, side 521</p> <p>Andreassen, H. (2019) Sykepleie til pasienter med sykdom i sentralnervesystemet I Knutstad, U. (red.) Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo, Akribe, 2019, Side 527 – 528.</p>

<p>Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ</p>
<p>Oppgave 2</p> <p>d) Gjør rede for prinsipper ved mobilisering av pasient etter gjennomgått hjerneslag. (15%)</p>
<p>Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig</p>

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
<p>Tidlig mobilisering, helst innen 24 timer, hvis ikke kontraindikasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reduserer faren for komplikasjoner (eks. DVT, pneumoni, feilstilling, kontrakturer, passivitet og depresjoner) - fremmer bedring av funksjonsnivå <p>Gjør rede for minst 6 av følgende prinsipper angående opptrening av funksjonstap: (ikke krav om navn på metoder)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bobath-konseptet; Stimulering av paretisk side - Motor-Relearning Programme; vektlegger helhet og mestring av oppgaver i relevant miljø, bruk av hjelpemidler - hemningsindusert bevegelsesterapi; tvinger pasienten til å bruke den paretiske ekstremiteten, og på den måten tvinge fram funksjon -guiding; ledet bevegelse <p>Generelle prinsipper:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Støtte pasientens affiserte side -Hvor mye assistanse pasienten trenger avhenger av funksjonssvikt. -Pårørende involveres i opptrening av pasienten -Kortvarig intensitet i akutfasen, deretter gradvis økning av trening -Alltid to personer til stede når pasienten skal opp første gang. -Lette og behagelige klær og sko med god såle/støtte 	<p>Gjør rede for tidlig mobilisering og ett prinsipp om opptrening av funksjonstap</p>	<p>Andreassen, H. (2019) Sykepleie til pasienter med sykdom i sentralnervesystemet I Knutstad, U. (red.) Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo, Akribe, 2019 s. 529-531, 544-545</p>

<p>Oppgave 3 Beskriv hva kongruens og inkongruens i kommunikasjon innebærer og hvilke konsekvenser både kongruent og inkongruent kommunikasjon kan ha for kommunikasjon mellom sykepleier og pasient. (10%)</p>		
<p>Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)</p>	<p>Minstekrav for bestått besvarelse</p>	<p>Henvisning til aktuell pensumlitteratur</p>
<p>Beskriver at: -Kongruens vil si at det er overenstemmelse mellom verbal og nonverbal kommunikasjon. -Inkongruens vil si at det er uoverensstemmelse mellom verbal og nonverbal kommunikasjon.</p> <p>Betydningen av å være kongruent innebærer, at det blir tydelig for mottakeren at du mener det du sier, og skaper en trygghet og tillitt i kommunikasjonen. Konsekvenser av inkongruens er, at det skaper mindre tillitt til det som vedkommende sier – en usikkerhet i budskapet. Kongruent kommunikasjon vil ha stor betydning for om man lykkes med å være aktiv lyttende som profesjonell utøver.</p>	<p>Beskriver: -Kongruens vil si at det er overenstemmelse mellom verbal og nonverbal kommunikasjon. -Inkongruens vil si at det er uoverensstemmelse mellom verbal og nonverbal kommunikasjon.</p> <p>Betydningen av å være kongruent eller inkongruent innebærer at det får konsekvenser for mottakerens opplevelse.</p>	<p>Eide, H. & Eide, T. (2017) Kommunikasjon i relasjoner, personorientering, samhandling og etikk, Oslo: Gyldendal akademisk: Kap. 5 Non verbal kommunikasjon Non-verbal og verbal kommunikasjon visualiseres i fig. 4.1. s. 119 i kap. 4 Aktiv lytting og samtalens struktur.</p>

<p>Oppgave 4 Sykepleieren har selvstendig ansvar for å ha kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som sikrer den enkelte pasients sikkerhet og kvaliteten på sykepleien. Pensum gjør rede for seks ulike kjennetegn eller dimensjoner på kvalitet i sykepleie. Beskriv disse. (10%)</p>		

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
<p>Seks (6) grunnleggende kjennetegn på kvalitet;</p> <p>God sykepleie skal være/ kvalitetsdimensjoner er:</p> <p>Virkningsfull/ ha effekt</p> <p>Trygge og sikre/ ivaretar pasientens sikkerhet/ sannsynligheten for feil og uheldige hendelser er redusert til et minimum</p> <p>Involverer bruker og gir innflytelse/ sykepleier har plikt til å involvere bruker og ivaretar den enkeltes rett til å være medbestemmende</p> <p>Samordnet og preget av kontinuitet/ ivaretagelse av helhet rundt enkeltmenneskets møte med helsetjenesten</p> <p>Utnytte ressurser på en god måte/ unngå over- og underforbruk</p> <p>Tilgjengelig og rettferdig fordelt, alle har samme mulighet for å oppnå et godt resultat</p>	<p>Beskriver ett (1) kjennetegn/ dimensjon</p>	<p>Kirkevold, M (2021) Pasientsikkerhet, kvalitet og kvalitetsutvikling i sykepleie s. 320-331 (12 sider) I N. J. Kristoffersen, E.-A. Skaug, S.A.Steindal & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie Bd 1. (4. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.</p> <p>s. 324- 328</p>

Sensorveiledning utarbeides jfr [Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ](#)

Oppgave 5

a) Beskriv to metoder som brukes for å gjenopprette blodstrømmen i en koronararterie som er tett ved et akutt hjerteinfarkt. (10%)

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
Beskriver at de to metodene som brukes er fibrinolytisk (trombolytisk) behandling og radiologisk intervensjon (PCI, percutaneous coronary intervention). Ved fibrinolytisk behandling settes et legemiddel intravenøst, som aktiverer det fibrinolytiske systemet i plasma, slik at tromben løses opp. I tillegg gis legemidler som hemmer blodplatene og koagulasjonssystemet, for å hindre dannelsen av ny trombe. Bivirkning: Andre tromber i kroppen løses også opp. Ved PCI, settes et kateter inn i den tromboserte koronararterien og arterien åpnes ved at en ballong blåses opp og presser bort tromben.	Beskriver en (1) av metodene på en enkel måte.	<i>Wyller, V. B. (2019): Syk: Mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi og klinisk medisin. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, s. –253 og 247 – 248</i>

Oppgave 5		
b) Gjør rede for aktuelle sykepleiefaglige observasjoner av en pasient med akutt hjerteinfarkt. (15%)		
Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur

<p>Gjør rede for minimum 6 av følgende punkter: Respirasjon, hud, sirkulasjon, bevissthet, ansiktsuttrykk, smerter, kvalme, engstelse.</p> <p>Besvarelsen må inkludere bruk av ABCDE og NEWS.</p>	<p>Gjør rede for minimum tre (3) sykepleiefaglige observasjoner</p>	<p>Høybakk, J. (2019). Sykepleie til pasienter med hjerte- og karsykdom. I: Knutstad, U. (red.). Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 2019. Side 152 – 156 og side 159 – 161.</p> <p>VAR: www.varnett.no Førstehjelp – Tidlig identifisering av kliniske tegn på forverring av helsetilstand</p>
---	---	--